

## BORIS JUH, DOBITNIK NAGRADE BERT ZA ŽIVLJENJSKO DELO NA PODROČJU FILMSKE IGRE

Film ima rad dobre igralce. Tudi dobri igralci imajo največkrat radi film. Žal jim film ljubezen zelo pogosto vrača z vedno istimi ali vsaj zelo podobnimi vlogami. Filmski igralec zlahka postane serijski duhovnik, okupatorski oficir, dobrodušna zguba, mračnogledi negativec ... Ko pomislimo, kaj je igral, koga je igral Boris Juh, se gotovo ne bomo spomnili nobenega karakterno omejenega vzorca, nasprotno, odpre se neslutena širina, paleta raznovrstnih likov, vtis je, kot bi jih izbiral sam. To mu ni uspelo samo na filmu, ampak tudi v gledališču, na radiu in na televiziji.

Če hočemo govoriti o igralski prezenci Borisa Juha, je nemogoče zadržati plaz odličnih predikatov: suverenost, plemenitost, premišljenost, toplina, zrelost, decentnost, odmerjenost in še bi lahko naštevali. Njegovi filmski liki imajo tisto nekaj, ob čemer besede postanejo šibke in je najbrž treba povedati preprosto – četudi bi se lahko zdelo poenostavljeno – Boris Juh na platnu izžareva nekaj posebnega, morda nekaj zelo svojega. Seveda pa lahko samo ugibamo, od kod igralec jemlje, kar nam daje, kako globoko v sebi je rudaril, ko je gradil svoj lik, kolikokrat se je na odrskih deskah ali pred kamero srečal z lastno življenjsko izkušnjo. Nam – udobno nameščenim gledalcem – je pomembno samo to, da je izmišljenim likom, papirnatim skeletom vdahnil prepričljivo dušo. Ni jih malo. Boris Juh je po nam znanih podatkih vdahnil 62 filmskih duš, ki so oživiljale male in velike ekrane, gledaliških in radijskih raje nismo šteli. Borisu smo vedno verjeli, najsi je bil kompleksen erudit, preprost kmet ali španski borec, najbrž zato, ker so bili njegovi liki vedno v prvi vrsti polnokrvni ljudje. Igralska življenja Borisa Juha bodo ostala večna v številnih televizijskih dramah in nadaljevankah, kot so: Erazem in potepuh, Mali oglasi, Nora hiša, Primož Trubar, Vikend v Brightonu. Še težje si je brez Borisa Juha predstavljati celovečerne filme: Med strahom in dolžnostjo, Christophoros, Pustota, Iskanja, Nasvidenje v naslednji vojni.

Morda se bistvo njegove ustvarjalne uspešnosti skriva na začetku: umetniška pot Borisa Juha se je namreč začela z ljubeznijo do poezije; ta ga je pripeljala do besede, beseda k igri in igra na našo srečo k filmu. Morda se je prav iz te prve ljubezni rodil njegov izjemen posluš za besedo in ritem, pa tudi občutek za detajl in iskrena predanost neumornemu raziskovanju vsega človeškega.

V besedi igralec lahko povečamo začetnico tudi zato, ker Boris Juh nikoli ni delal samo zase, za svoj lik oziroma za svojo vlogo, vedno je delal prizor, predstavo, film, prednost je dajal celoti, v kateri svojega ustvarjalnega deleža ni nikdar silil na vrh avtorske piramide, čeprav je tja seveda ves čas sodil.

Vsega ni mogoče razložiti, kaj šele natančno utemeljiti. In tudi ni treba! Nenazadnje nagrajujemo presežek, zelo posebno ali celo osebno ustvarjalno skrivnost. Prav je, da se brez umnih in učenih razlag priklonimo čudovitemu opusu, ki je trajno obogatil slovenski film. Hvala, Boris.

/Metod Pevec/